

*Konsekvenser av forslaget til ny stiftelseslov for
ledelse og styret i stiftelser*

Seminar Handelshøyskolen BI

Oslo, 2. februar 2017

Advokat Bjørn O. Øiulfstad, daglig leder Stiftelsesforeningen

Stiftelsesforeningen

Interesseorganisasjonen for norske stiftelser

- Foreningens formål er å arbeide for gode rammevilkår for stiftelser, og synliggjøre stiftelsenes samfunnsnyttige rolle
- Foreningen har nærmere 360 medlemmer
- Foreningen utarbeider maler og veiledninger for god drift av stiftelser
- Foreningen yter juridisk bistand til medlemmer
- Foreningen avholder møter for styremedlemmer og ledere i stiftelser
- Foreningen er medlem av den europeiske stiftelsesforeningen DAFNE.

Mer informasjon om Stiftelsesforeningen på:

www.stiftelsesforeningen.no

NOU 2016:21

Hentet fra høringsuttalelsen til Stiftelsesforeningen:

«Etter Stiftelsesforeningens vurdering har lovutvalget lagt frem en velskrevet NOU, som vil kunne bidra til å lette arbeidet for styrene i stiftelser. Lovforslaget er pedagogisk i sin form, og er enkelt å finne frem i. Nye paragrafer og kapitler gjør loven mer tilgjengelig. Denne forenklingen vil kunne bidra til å redusere stiftelsens behov for ekstern bistand i mange saker».

NOU 21: 2016

Konsekvenser for ledelse og styrer i stiftelser som en følge av forslag til ny stiftelseslov:

- Lovutvalget foreslår endringer i lovverket som letter styrets arbeide, *men innfører også regler som,*
- Pålegger styret nye plikter
- Ny redigering av loven, og flere bestemmelser gjør loven lettere tilgjengelig
- Større krav til skriftlighet og protokollering fra styremøter

Behandler i begrenset grad regler som er videreført fra gammel til ny lov

Styrets oppgaver

Konkretisering:

- Lovforslaget presisere styrets rolle, ansvar og oppgaver
- Det innføres en generalklausul som rammer styrets og daglig leders misbruk av sin posisjon til skade for stiftelsen
- Lovforslaget presiserer styrets tilsynsansvar med daglig leder
- Lovforslaget presiserer styrets ansvar for å følge opp formålsrealiseringen
- Lovforslaget presiserer styrtes ansvar for forvaltningen - kapitalforvaltningen
- Styret pålegges å tilpasse vedtektene til nye lovbestemmelser i en periode på to år

Styremedlemmer

Nye bestemmelser (Kapittel 5):

- Lovutvalget foreslår at det i alle stiftelser skal være minst tre styremedlemmer. Styret i eldre stiftelser får en periode på to år til å tilpasse vedtektene
- Lovutvalget foreslår at det i alle styrer skal være minst to uavhengige styremedlemmer
- Med uavhengig menes uavhengig av både oppretter, og den som skyter inn grunnkapital ved opprettelsen
- Personer som senere skyter inn kapital i en stiftelse anse som uavhengige
- I «Morstiftelser» må minst to av styremedlemmene ikke være personer som har tillitsverv, eller er ansatt i stiftelsens datterselskaper

Nye bestemmelser:

- Utvalget foreslår et klart forbud mot at styret, daglig leder og andre som representerer stiftelsen, misbruker sin posisjon til å gi seg selv, eller andre en urimelig fordel på stiftelsens bekostning (§50)
- Avtaler mellom stiftelsen og styremedlemmer og andre nærstående, skal være skriftlige. Ikke krav til skriftlighet for avtaler av uvesentlig betydning (§51)
- Hvis en tredjedel av styrets medlemmer krever det skal styret utarbeide en styreinstruks (§ 40)
- Utvalget konkluderte med at det ikke er behov for en lovhjemmel om normer for god ledelse av stiftelser. Stiftelsesforeningens, eller lignende anbefalinger om god ledelse av stiftelser, er tilstrekkelig

Nye bestemmelser (Kapittel 6):

- Styret pålegges å fastsette en plan for gjennomføringen av formålet (Formålsrealiseringen) (§ 55)
- Planen skal beskrive styrets behandling av utdelingssaker, og andre disposisjoner som gjelder gjennomføring av formålet
- Planen skal tilpasses den enkelte stiftelsene størrelse og virksomhet
- Utvalget presiserer at planen skal omfatte såkalte formålsinvesteringer
- Styret skal minst en gang i året behandle planen, og i årsberetningen orientere om arbeidet med planen

Planen om formålsrealisering må sees i sammenheng med planen for kapitalforvaltning

Nye bestemmelser (Kapittel 4):

- Styret pålegges å lage en plan for kapitalforvaltningen (§ 20)
- Planen skal redegjøre for hvordan stiftelsens samlede eiendeler forvaltes
- Planens innhold vil avhenge av stiftelsens størrelse og virksomhet
- Styret skal minst en gang i året behandle planen, og i årsberetningen skal det orienteres om den
- Det innføres en bestemmelse som presiserer at risikoen i stiftelsens kapitalforvaltning, og øvrige virksomhet skal være forsvarlig i forhold til stiftelsens egenkapital (§ 20)
- Det innføres en egen regel om handleplikt for styret når egenkapitalen er tapt (§ 22)

Styrets arbeide
Grunnkapital

Nye bestemmelser (Kapittel 6):

- Lovforslaget definerer grunnkapitalen som den kapital stiftelsen tilføres ved opprettelsen, og at denne blir historisk (§ 18)
- Styret pålegges å endre vedtektene hvor overskuddet årlig skal tillegges grunnkapitalen, innenfor en periode på to år. Slik endring krever godkjenning av Stiftelsestilsynet

Styrets arbeid
Daglig leder

Nye bestemmelser (Kapittel 5):

- Utvalget presiserer at styret har et tilsynsansvar overfor daglig leder (§ 33).
- Styret bør utarbeide en stillingsinstruks, og fastsette klare definerte fullmakter for daglig leder
- Styret kan delegere utdelingsmyndighet til daglig leder, etter nærmere fullmakt, i saker som ikke er av uvanlig art (§ 57)
- Styret kan også gi fullmakt til daglig leder om å avslå søknader (§ 58)
- Daglig leder skal minst en gang i året gi styret en redegjørelse for bruken av fullmakten

Nye bestemmelser (Kapittel 8):

- Myndighet til å omdanne stiftelsens vedtekter av administrativ karakter skal ligge hos styret (§ 67)
- Stiftelsestilsynet skal fortsatt ha ansvaret for legalitetskontrollen i slike saker

Vedtak om formålsendringer, og andre bestemmelser som det må antas at oppretteren la vesentlig vekt på, skal fortsatt avgjøres av Stiftelsestilsynet (§ 68)

- Oppretteren skal ha uttalelsesrett i saker som det antas at oppretteren har lagt vesentlig vekt på ved opprettelsen av stiftelsen (§ 69)

Styrets arbeid
Omdanning

Konkretiseringer:

- Adgangen til å gi andre enn styret omdanningsmyndighet, videreføres ikke i ny lov
- Lovforslaget viderefører hjemmelen som gir andre organer hjemmel til å godkjenne styrevedtak om omdanning (§ 67).
- Hvis dette organet ikke godkjenner styrets beslutning, kan styret henvende seg direkte til Stiftelsestilsynet med søknad om godkjennelse (§ 70)
- De nye reglene skal også gjelde for eldre stiftelser, og vedtekter må endres senest innen to år fra ikrafttredelsen (§ 94)

Eksempel på innhold:

1. Formål

2. Styrets myndighet og ansvar

3. Styrets sammensetning og tjenestetid

4. Styrets oppgaver

Styret har ansvar for å sørge for at forvaltningen, forretningsførselen, formålsrealiseringen og regnskapsføringen for stiftelsen er betryggende og forsvarlig tilrettelagt, og føre kontroll med dette, herunder etablere, internkontroll, gode rapporteringsrutiner og føre tilsyn med daglig leder

5. Kapitalforvaltning

6. Formålsrealisering, begrunnelse av utdelingsvedtak og klageordning

7. Representasjon utad og signatur

8. Styrets saksbehandling

Plan kapitalforvaltning

Eksempel på innhold:

1. Formål med investeringsstrategien

Ansvarlige investeringer og etiske kriterier, langsiktighet og opprettholdelse av kapitalens realverdi er vesentlig for å kunne oppfylle stiftelsenes formål i et langsiktig perspektiv

2. Målsetning for forvaltningen

Målsettingen med forvaltningen er å oppnå høyest mulig avkastning innenfor de kvantitative og kvalitative rammene fastlagt i investeringsstrategien, opprettholde realverdien, behov for avkastning over tid på X %, og retningslinjer for utdelinger

3. Investeringsstrategi – Forventet avkastning og risiko

Investeringsstrategiens strategiske aktiva allokering, og risikofaktorer

4. Porteføljesammensetning

Håndtering av risikofaktorer, og krav til investeringer i aksje- og rentefond

5. Ansvarlige investeringer og etiske kriterier

6. Rutiner og krav til rapportering

7. Rutiner for rebalansering

Plan
formålsrealisering

Eksempel på innhold:

1. **Presisere formålet**
2. **Styrets arbeidsprosesser med formålsrealisering og utdelinger**
3. **Årlig kapital tilgjengelig for formålsrealisering – utdeling / vedlikehold / investeringer**
4. **Måloppnåelse**
5. **Rapportering**

Kontaktinformasjon:

Daglig leder, advokat Bjørn O. Øiulfstad

Telefon: 94 78 15 60

E-post: bjorn@advoiulfstad.no

Informasjon om foreningen:

www.stiftelsesforeningen.no